

3 (Sem-2/CBCS) POL HG/RC 1/2/3

2 0 2 4

POLITICAL SCIENCE
(Honours Generic/Regular Course)

Paper : POL-HG/RC-2016/2026/2036

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer the questions from any one Option

OPTION—A

Paper : POL-HG/RC-2016

(Indian Government and Politics)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) According to Gandhiji, "State is a means,
not an end itself".

(Write Yes or No)

গান্ধীজীৰ মতে, "ৰাষ্ট্ৰ এক উপায়হে, শেষ লক্ষ্য নহয়"।

(হয় নে নহয় লিখা)

24A/589

(Turn Over)

- (e) Write two features of the Directive Principles of State Policy.
ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিসমূহৰ দুটা বৈশিষ্ট্য
লিখা।

3. Write short notes on any four of the following :
5×4=20

অন্ত দ্বিষাৰেৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত তুমি টোকা লিখা :

- (a) Judicial review
ন্যায়িক সমীক্ষা
- (b) The Constitution of India is a borrowed Constitution
ভাৰতীয় সংবিধানখন এখন ধাৰ কৰি অনা সংবিধান
- (c) Role of class in the power structure of Indian society and politics
ভাৰতীয় সমাজ আৰু ৰাজনীতিৰ ক্ষমতাৰ গাঁথনিৰ
শ্ৰেণী
ভূমিকা
- (d) Communalism is the main enemy of secularism
সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদৰ প্ৰধান শত্ৰু
- (e) Powers and functions of the Rajya Sabha
ৰাজ্যসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যবলী
- (f) Women's Movement
মহিলা আন্দোলন

24A/589

(Continued)

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Critically discuss the Marxist approach to the study of Indian politics.
ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ মাৰ্ক্সীয় দৃষ্টিভঙ্গীটোৰ
সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।
- (b) Discuss the main characteristics of Indian State.
ভাৰতীয় ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।
- (c) Discuss the relevance of Directive Principles of State Policy in evolution of Welfare State in India.
ভাৰতত কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ গঠন কৰাত ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ
নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ প্ৰাসংগিকতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (d) Discuss the Fundamental Rights of the Indian Constitution. How are they safeguarded?
7+3=10
ভাৰতীয় সংবিধানৰ মৌলিক অধিকাৰবোৰ আলোচনা কৰা।
এইবোৰ কেনেকৈ সুৰক্ষিত কৰা হয় ?
- (e) Discuss the role and functions of the Supreme Court as protector of the Constitution with special reference to its role in protecting Fundamental Rights.
মৌলিক অধিকাৰ সংৰক্ষণত উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ভূমিকাৰ
প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সংবিধানৰ ৰক্ষক ৰূপে উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ
ভূমিকা আৰু কাৰ্য্যবলী আলোচনা কৰা।

24A/589

(Turn Over)

(6)

- (f) Discuss the composition, powers and functions of the Supreme Court of India. ভারতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যবলী আলোচনা কৰা।
- (g) Write a note on the environmental movement in India. ভাৰতৰ পৰিবেশ-সম্পৰ্কীয় আন্দোলনৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।
- (h) What is economic planning? Discuss the objectives of economic planning in India. অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা কি? ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনাৰ লক্ষ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION—B

Paper : POL-HG/RC-2026

(Feminism : Theory and Practice)

1. Answer the following as directed : 1×10=10
তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :
- (a) Who is the author of the book, *A Vindication of the Rights of Woman*?
A *Vindication of the Rights of Woman* শীৰ্ষক গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন?
- (i) Mary Wollstonecraft/মেরি ওলষ্ট'নক্রাফ্ট
- (ii) Virginia Woolf/ভাৰ্জিনিয়া উল্ফ
- (iii) Betty Friedan/বেটি ফ্ৰিডান
- (Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

24A/589

(Continued)

(7)

- (b) What is the theme of the 2024 International Women's Day?
২০২৪ বৰ্ষৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মহিলা দিবসৰ মূলমন্ত্ৰ কি?
- (c) The Women's Reservation Act, 2023 is the result of which Amendment to the Constitution of India?
মহিলা সংৰক্ষণ আইন, ২০২৩ ভাৰতৰ সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনৰ ফলশ্ৰুতি?
- (d) Write one feature of gender as a concept.
এটা অৰ্থাৰ্থৰূপ হিচাপে লিংগৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (e) Name one liberal feminist.
উদাৰতাবাদী নাৰীবাদী এগৰাকীৰ নাম লিখা।
- (f) Write one women's issue raised during the freedom movement in India.
ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত উত্থাপিত এটা নাৰীৰ সমস্যা লিখা।
- (g) Write one feature of a matrilineal social structure.
মাতৃস্থানীয় সমাজ গঠনৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (h) Name one invisible work.
অদৃশ্য কৰ্মৰ এটা নাম লিখা।
- (i) Social constructivism of gender is an artificial creation. (Write True or False)
লিংগৰ সামাজিক সংৰচনা কৃত্ৰিমভাৱে সৃষ্টি।
(সঁচা নে মিছা লিখা)

24A/589

(Turn Over)

(j) Beijing Declaration was adopted in the year

বৈশ্বিক ঘোষণাপত্র গ্ৰহণ কৰা বৈহিক

(i) 1990

১৯৯০ চনত

(ii) 1993

১৯৯৩ চনত

(iii) 1995

১৯৯৫ চনত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write two features of patriarchy.

পুৰুষত্বৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) Mention two areas of gender discrimination.

লিংগ বৈষম্যীকৰণৰ দুটা ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Write two differences between visible and invisible works.

দৃশ্যমান আৰু অদৃশ্য কৰ্মৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

24A/589

(Continued)

(d) Mention two ways of gender sensitization.

লিংগ সংবেদীকৰণৰ দুটা উপায় উল্লেখ কৰা।

(e) Write two differences between liberal and socialist feminism.

উদাৰতাবাদী আৰু সমাজবাদী নারীবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Theory of social constructivism in gender studies

লিংগ অধ্যয়নৰ সামাজিক সংৰচনা তত্ত্ব

(b) Feminism in Britain

ব্ৰিটেইনত নারীবাদ

(c) Marxist feminism

মাৰ্ক্সবাদী নারীবাদ

(d) Sexual division of labour

শ্ৰমৰ লিংগ বিভাজন

(e) Domestic violence as a social menace

সামাজিক ভীতি হিচাপে গৃহস্থ্য হিংসা

(f) Methods of computing women's work

মহিলাৰ কৰ্মৰ গণনাৰণৰ পদ্ধতিসমূহ

24A/589

(Turn Over)

(10)

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the differences between sex and gender.
লৈজৰিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ মাজত প্ৰভেদসমূহ আলোচনা কৰা।
- (b) "One is not born a woman, but becomes one." Comment.
“এগৰাকী নৰী নৰী হিচাপে জন্মগ্ৰহণ নকৰে, কিন্তু সমাজে তেওঁক নৰী বনাই।” মন্তব্য আগবঢ়োৱা।
- (c) Discuss the social impediments against property rights of women.
নৰীৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰৰ ক্ষেত্ৰত থকা সামাজিক অৰোধসমূহ আলোচনা কৰা।
- (d) Discuss the rise of feminist movements in socialist countries with special reference to the USSR.
ছোভিয়েট যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ বিশেষ উল্লেখসহ সমাজবাদী দেশসমূহত নৰীবাদী আন্দোলনৰ উত্থান আলোচনা কৰা।
- (e) Highlight on the role of social reform movements for uplifting the position of women in India.
ভাৰতবৰ্ষত নৰীৰ স্থিতি উন্নীতকৰণৰ ক্ষেত্ৰত সমাজ-সংস্কাৰ আন্দোলনসমূহৰ ভূমিকাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

(11)

(f) Examine the status of women in the family in contemporary India.
সামসাময়িক/সাম্প্ৰতিক ভাৰতবৰ্ষত মহিলাৰ পৰিয়ালত থকা অৱস্থাৰ পৰীক্ষণ কৰা।

(g) Analyze the problems faced by women in the female headed households.
নৰী মুৰব্বী পৰিয়ালসমূহত নৰীয়ে সমুৱীন হোৱা সমস্যাসমূহ পৰ্যালোচনা কৰা।

(h) Discuss the unpaid work of women with special reference to domestic and care works.
গৃহ আৰু যত্ন/চোৱাচিহ্ন কৰাৰ বিশেষ উল্লেখসহ মহিলাৰ অ-মজুৰিকৃত কৰ্মৰ আলোচনা কৰা।

OPTION—C

Paper : POL-HG/RC-2036

(Local Rural and Urban Governance)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

(a) What is the meaning of the word 'Panchayat'?

‘পঞ্চায়ত’ শব্দৰ অৰ্থ কি ?

24A/589

(Continued)

24A/589

(Turn Over)

(d) Mention two characteristics of the 73rd Constitutional Amendment Act. স্বাধীনতাৰ ৭৩তম সংশোধনী আইনৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) Mention two functions of the State Finance Commission. ৰাজ্যিক বিত্ত আয়োগৰ দুটা কৰ্ম উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following :
তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) Nagar Panchayat
নগৰ পঞ্চায়ত

(b) The 74th Amendment Act
৭৪তম সংশোধনী আইন

(c) Functions of the Guwahati Municipal Corporation
গুৱাহাটী পৌৰনিগমৰ কাৰ্যবলী

(d) Role of District Planning Committee in Rural Development
গ্ৰাম্য উন্নয়নত জিলা পৰিকল্পনা কমিটিৰ ভূমিকা

(e) Microlevel planning
ক্ষুদ্রপৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা

(f) Characteristics of local governance
স্থানীয় শাসন ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

4. Answer any four of the following questions :
10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a note on the development of local governance in Independent India.
স্বাধীন ভাৰতবৰ্ষত স্থানীয় চৰকাৰৰ বিকাশ সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।

(b) What is participation? Discuss the problems of participation of women in Panchayati Raj and give some suggestions.
অংশগ্ৰহণ মানে কি? পঞ্চায়তিৰাজ অনুষ্ঠানসমূহত মহিলা অংশগ্ৰহণৰ সমস্যা সমূহ আলোচনা কৰি সমাধানৰ বাবে পৰামৰ্শ দিয়া।

(c) Discuss the significance of the 73rd Amendment.
৭৩তম সংশোধনীৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the functions and importance of the Metropolitan Planning Committee.
নগৰ পৰিকল্পনা কমিটিৰ কাৰ্যবলী আৰু গুৰুত্ব বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) Write a note on the composition, powers and functions of Gaon Sabha.
গাঁও সভাৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যবলীৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।